

چکیده:

به منظور بررسی روند تغییرات تولید مثلی گاومیش در شرایط روستایی آذربایجان غربی، ۱۰۰ پرورش دهنده گاومیش در ۲۸ روستا از روستاهای آذربایجان غربی (سه ناحیه مهم پرورش) مورد بررسی قرار گرفتند. به همین جهت پرسشنامه های تکمیل شده مورد آنالیز و بررسی قرار گرفتند.

آنالیز نتایج سن اولین جفت گیری دامها را در ۷۵٪ موارد ۲۴-۳۶ ماه نشان داد. وزن اولین جفت گیری در ۸۶٪ تا ۴۰۰ کیلوگرم بود. نحوه آبستنی در ۹۲٪ موارد از طریق طبیعی و توسط گاومیش نر گله (۵۱٪) انجام شده است. همچنین بیشترین پرورش دهندگان (۳۷٪) علت عدم استفاده از تلقیح مصنوعی را عدم وجود اسپرم خوب معرفی کردند.

ثریا واحدی^۱، تیمور تنها قزلی^۲، حمیدرضا میرزائی^۳، احد گل قاسم قره باغ^۴

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد رشته علوم دامی
۲- رئیس دانشگاه پیام نور واحد پردیس
۳- رئیس کنفراس بین المللی
۴- عضو هیئت علمی دانشگاه جامع پیام نور آذربایجان غربی
So.Vahedi۱۳۷۱@Gmail.Com: نویسنده مسئول*

کلمات کلیدی: گاومیش، آذربایجان غربی، تولید مثل، شرایط روستایی

(تاریخ دریافت ۹۴/۷/۱۱؛ تاریخ پذیرش ۹۴/۹/۶)

مقدمه

امروزه یکی از مهمترین مشکلات پرورش در دنیا عدم آشنایی کافی و لازم با خصوصیات تولید مثلی گاومیش ماده است. اگرچه گاومیش ها دامهایی هستند که در سراسر سال فصل می شوند، لیکن راندمان تولید مثلی آنها واریانس زیادی دارد. طولانی بودن مدت آبستنی، مشخص نبودن علایم فحلی و فصلی بودن تولید مثل از جمله این مشکلات است.

بر اساس گزارش محققان گاومیش ها نوعی تغییرات فصلی مشخص در بروز فحلی، نسبت آبستنی و نسبت گوساله دهی از خود نشان می دهند و همین موضوع می تواند باعث طولانی شدن فاصله بین دو زایش شود. زیرا در صورت گوساله دهی گاومیش در طی فصل نامناسب اماده شدن مجدد تخمدان برای فعالیت و آمادگی برای آبست شدن مجدد تا فصل مناسب بعدی امکان پذیر نیست. لذا همین موضوع باعث کاهش راندمان تولید مثلی گاومیش می شود.

تحقیق حاضر به منظور بررسی روند تغییرات تولید مثلی گاومیش در شرایط روستایی آذربایجان غربی انجام گرفت.

مواد و روش ها

در این تحقیق وضعیت پرورش گاومیش در شرایط سنتی و روستایی استان آذربایجان غربی از لحاظ ویژگی های تولید مثلی مورد بررسی قرار گرفت. ابزار گردآوری داده ها: باتوجه به موارد ذکر شده پرسش نامه هایی تهیه شده و اطلاعات مورد نیاز با مراجعه به روستاهای هدف و به تناسب تراکم پرورش گاومیش در هر منطقه به شیوه ی مصاحبه حضوری با پرورش دهندگان جمع اوری شده و سپس ثبت و مورد اندازه گیری قرار گرفت

جامعه اماری، حجم نمونه، روش نمونه گیری و شیوه ی تجزیه و تحلیل داده ها: جامعه اماری گله های گاومیش روستاهای جنوب استان آذربایجان غربی بوده که پس از تعیین میزان تراکنش گاومیش، گله ها مورد بررسی قرار گرفت. در هر یک از نواحی پرورش مورد مطالعه تعداد ۳۵ پرسش نامه و به طور تصادفی در میان گاومیش داران پخش شده و از طریق مصاحبه حضوری با گاومیش داران اقدام به جمع اوری اطلاعات شده است. نتایج با استفاده از نرم افزار امری سس تجزیه و تحلیل شده و بر اساس مدل اماری دانکن مقایسه میانگین ها صورت گرفته است.

نتایج و بحث

طبق نتایج آنالیز مشخصات تولید مثلی در ۷۵٪ مشاهدات سن اولین جفتگیری ۲۴-۳۶ ماه و در ۲۵٪ مشاهدات نیز ۳۶ ماه به بالا سن اولین جفتگیری بود. همچنین ۸۶٪ پرورش دهندگان وزن اولین جفتگیری را تا ۴۰۰ کیلوگرم و برخی نیز بالاتر از این وزن می دانستند. فاصله بین دو زایش در تمام موارد ۱۲-۲۴ ماه بود. در بین گاومیش های مورد مطالعه سن بیشتر آنها ۱۱ سال به بالا (۵۷٪) بود.

بیشتر آبستنی ها به طور طبیعی (۹۲٪) و ۸٪ آبستنی ها به روش مصنوعی انجام می شد. که در این میان برخی از گاومیش داران با گاومیش های نر گله (۵۸٪) به منظور آبستنی گاومیش های خود استفاده می کردند. دلایل عدم استفاده از تلقیح مصنوعی عمدتاً عدم وجود اسپرم خوب (۳۷٪) و همچنین سختی عمل (۱۷٪) بود. بیشترین فصل زایش به ترتیب بهار و پاییز، تابستان و زمستان بود. بررسی وضعیت زایمان نشان داد که ۹۵٪ زایمان ها به صورت طبیعی،

منابع

- 1) Cavallina, R., Lai, O., Campagna, M. C., Di Domenico, E., And Fagiolo, A., 2004. Physiological and Managerial Factors That Cause Metabolic, Hormonal and Immune Modification in Water Buffalo During Location. Proceeding of The 7th World Buffalo Congress, 20-23 October, 2004, Makati City, Philippines. Pp, 567.
- 2) A Gh Gharebagh, Pirmohammadi, R., And Manafi Azar, Q., 2010 Breeding of Buffaloes in West Azarbaijan of Iran. I. Management. Proceeding of The 7th World Buffalo Congress 20-23 October, 2004, Makati City, Philippines. Pp, 534-537
- 3) Mirhabibi, S., Emamjomeh, N., Salehi, A., And Sayyednejad, M. B. 2004 Study of Productive and Genetic Characteristics of Buffaloes in South of Iran (Khuzestan Province). Proceeding of The 7th World Buffalo Congress, 20-23 October, 2004, Makati City, Philippines. Pp, 552-553.
- 4) Sepulveda-Orozco; Fuentes-Gomez, Hurtado-Lugo; Ceron-Munoz, 2004. Prevalence and Distribution of Diseases of Diverse Etiologies in Water Buffaloes in A Milk Production Organic, The Colombian Average Magdalena. Proceeding of The 7th World Buffalo Congress, 20-23 October, 2004, Makati City, Philippines. Pp,114-116.
- 5) Subhan Qureshi, M., Siddique Ali, M., Amir Saeed., Parviz Shah., Habibullah. Q., And Saadullah Gan., 2004. Conception Rate of Dairy Buffaloes Under Various Timings of Insemination and Reproductive Management Conditions. Proceeding of The 7th World Buffalo Congress, 20-23 October, 2004, Makati City, Philippines. Pp,596-603.

% سخت زایی و با ۱% سقط جنین همراه بود. در خصوص بررسی تاثیر تعداد شکم در وضعیت زایمان بیشتر آنها اظهار داشتند که تعداد شکم تاثیر گذار است (۸۵%) برخی نیز این عامل را بی تاثیر دانستند.

فراوانی (%)	موارد	خصوصیات
75 تا 25	36 تا 24 به بالا 36	سن اولین جنفت گیری (ماه)
86 تا 14	تا 400 به بالا 400	وزن اولین جنفت گیری (کیلوگرم)
100	24 تا 12	فاصله دو زایش (ماه)
31 تا 25 تا 25 تا 19	3 تا 1 6 تا 4 9 تا 7 10 به بالا	تعداد زایش (دفعه)
6 تا 33 تا 57	7 تا 5 10 تا 8 11 به بالا	عمر گاو میش (سال)

جدول ۱ برخی مشخصات تولیدمندی گاو میش های مورد مطالعه را نشان می دهد.